
Sesija 1:

Psihologija rada i organizacije – prvi deo

Moderator:
Milanko Čabarkapa

LIN MENADŽMENT U ŠKOLSKOJ PRAKSI

Nena Vasojević

Inovacioni centar Mašinskog fakulteta u Beogradu, nenavasojevic@hotmail.com

Ivana Vučetić

Inovacioni centar Mašinskog fakulteta u Beogradu, vuceticivana@yahoo.com

Snežana Kirin

Inovacioni centar Mašinskog fakulteta u Beogradu

Ideja Lina je nastala u automobilske industrije, sa ciljem da poboljša efikasnost i operativnost. Vremenom je prepoznato da se principi Lin-a u značajnoj meri mogu primeniti u mnogim drugim oblastima, među kojima je i obrazovanje. Dosadašnja praksa primene lin koncepta u obrazovanju je pokazala da se mogu stvoriti dodatne vrednosti kroz uklanjanje i redukciju faktora koje nisu striktno povezane sa učenjem, smanjenje administracije koja oduzima vreme nastavnicima i povećanjem kvaliteta nastave. Nastavnici imaju ulogu pomagača na putu do odgovora što nije slučaj kod tradicionalnog modela nastave. Cilj ovog istraživanja je identifikovanje „rasipanja“ koja utiču na organizaciju nastave u osnovnim školama u Srbiji. Istraživanje je sprovedeno na uzorku nastavnika (213), osnovnih državnih (N=176) i privatnih škola (N=37). Uzorak su činili profesori razredne nastave (N=71) i profesori predmetne nastave (142), koji nastavu realizuju po nacionalnom programu (N=196) i internacionalnom (N=17). Raspon godina staža ispitanika u uzorku išao je od >5 do <35 godina staža (M=20), dominantno (84,5) ženskog pola. Upitnik sadrži 6 opštih pitanja i 53 specifična koja su povezana sa organizacijom nastave, čija se učestalost i izraženost ispitivala petostepenim skalama. Ispitanici su anonimno odgovarali. Statistička obrada je sprovedena kroz deskriptivnu statistiku. Na osnovu podataka i kombinovanjem odgovora na više pitanja, određeno je pet indeksa („rasipanja“) koji oduzimaju vreme u pripremi i realizaciji nastave. Rezultati pokazuju da su nastavnici identifikovali preveliki obim aktivnosti u nastavi (M=0,206; SD=0,042), previše nastavnih i vannastavnih aktivnosti (M=0,177; SD= 0,031), nepotrebno kretanje (M=0,163; SD=0,045), neadekvatna organizacija nastave (M=0,162; SD=0,027) i neiskorišćenost resursa (M=0,140; SD=0,049) kao „rasipanja“ ili tzv. „kraljivce vremena“. Istraživanje ukazuje da postoje aktivnosti koje nepotrebno oduzimaju vreme u organizovanju nastave i dovode do neefikasnog nastavnog procesa. Primenom Lin modela u školama u Srbiji poboljšala bi se efikasnost nastave, a ujedno bi se stvorilo atraktivnije radno okruženje u školi. Transformacijom obrazovnog sistema i postavljanjem novih ciljeva omogućilo bi se obrazovnom sistemu da bude konkurentan u savremenom društvu.

Ključne reči: Lin, nastava, „rasipanje“, nastavnici.